

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 1214

SPRAWOZDANIE

KOMISJI KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO I ŚRODKÓW PRZEKAZU

**o poselskim projekcie uchwały w sprawie
uczczenia Marszałka Józefa Piłsudskiego
w 90. rocznicę śmierci (druk nr 1190)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierował w dniu 23 kwietnia 2025 r. powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 6 maja 2025 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m podjąć raczy załączony projekt uchwały.

Warszawa, dnia 6 maja 2025 r.

Sprawozdawca

(-) Tomasz Zieliński

Przewodniczący Komisji

(-) Piotr Adamowicz

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia ...

w sprawie uczczenia Marszałka Józefa Piłsudskiego w 90. rocznicę śmierci

W dniu 12 maja 2025 roku przypada 90. rocznica śmierci Józefa Piłsudskiego – ojca polskiej niepodległości, Naczelnika Państwa, Naczelnego Wodza, Marszałka Polski, wybitnego męża stanu i dowódcy, który zatrzymał nawałę bolszewicką w 1920 roku.

Józef Piłsudski urodził się 5 grudnia 1867 roku w Zułowie na Wileńszczyźnie w rodzinie polskich ziemian, pielęgnującej tradycje patriotyczne, w szczególności te związane z Powstaniem Styczniowym. Od młodych lat angażował się w działalność niepodległościową, za którą w 1887 roku został skazany na pięcioletnie zesłanie na Syberię. Po powrocie aktywnie działał w Polskiej Partii Socjalistycznej. Z czasem został szefem Organizacji Bojowej PPS. Z jego inicjatywy w 1908 roku został założony Związek Walki Czynnej. Był także współtwórcą Związku Strzeleckiego we Lwowie i Towarzystwa „Strzelec” w Krakowie. Wraz z wybuchem I wojny światowej utworzył polskie siły zbrojne walczące przeciwko Rosji, a sam został Komendantem I Brygady. Po kryzysie przysięgowym w Legionach Polskich został aresztowany, a od końca sierpnia 1917 roku więziony był w twierdzy magdeburskiej.

Józef Piłsudski – były zesłaniec, twórca polskiego wojska, więzień polityczny Niemców – był postrzegany jako symbol patrioty, dążący bezkompromisowo do odzyskania przez Polskę niepodległości. Po klęsce państw zaborczych, 10 listopada 1918 roku Józef Piłsudski powrócił do Warszawy, gdzie następnego dnia Rada Regencyjna przekazała mu władzę wojskową i naczelne dowództwo nad siłami zbrojnymi. Wkrótce po tym został Tymczasowym Naczelnikiem Państwa. Jako Naczelnik Państwa wydał szereg dekretów, tworząc podwaliny pod odbudowę państwowości polskiej po 123 latach zaborów. Nakazał przeprowadzenie wyborów do Sejmu Ustawodawczego, nadał kobietom pełnię praw wyborczych, utworzył szereg instytucji państwowych, umiejętnie współpracował z reprezentantami różnych obozów politycznych w celu uzyskania dla Polski maksymalnych korzyści na arenie międzynarodowej.

Józef Piłsudski położył ogromne osobiste zasługi w wojnie z Rosją. Kierował wyprawą wileńską i wyprawą kijowską. Dzięki śmiałoemu planowi strategicznemu pokonał bolszewików

w Bitwie Warszawskiej, a następnie w Bitwie Niemeńskiej. W uznaniu zasług 19 marca 1920 roku mianowany został Pierwszym Marszałkiem Polski.

W okresie międzywojennym Józef Piłsudski dwukrotnie pełnił funkcję premiera, wielokrotnie ministra spraw wojskowych, był Generalnym Inspektorem Sił Zbrojnych. Zmarł 12 maja 1935 roku i został pochowany na Wawelu, a jego serce złożono w grobie matki na wileńskiej Rossie.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża Józefowi Piłsudskiemu w 90. rocznicę śmierci najwyższe uznanie za działalność polityczną i wojskową na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości.